

แถลงการณ์คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) กรณีข่าวนักเรียนชายล่วงละเมิดทางเพศนักเรียนหญิงในสถานศึกษา

จากกรณีข่าวนักเรียนหญิงอายุ 17 ปี ซึ่งเป็นนักเรียนประจำแบบสหศึกษาแห่งหนึ่ง ในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์ ถูกนักเรียนชายอายุ 15 ปี ก่อเหตุล่วงละเมิดทางเพศภายในหอพักักตัวเด็กหญิงที่ติดโควิด 19 ต่อหน้าเพื่อนนักเรียนจำนวนเกือบ 30 คน เมื่อวันที่ 24 สิงหาคม 2565 โดยผู้บริหารสถานศึกษาให้นักเรียนหญิงที่เป็นผู้เสียหายปกปิดเรื่องที่เกิดขึ้น ด้วยไม่ต้องการให้โรงเรียนเสียชื่อเสียง ทำให้ผู้ปกครองไม่พอใจออกมาเรียกร้องความเป็นธรรมผ่านสื่อและหน่วยงานภาคเอกชน ซึ่งกรณีที่เกิดขึ้นเป็นที่สนใจของสาธารณชนอย่างมาก และต่อมากระทรวงศึกษาธิการได้สั่งการให้ตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงแล้ว นั้น

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) ให้ความสำคัญกับการพัฒนาระบบการป้องกันและแก้ไขปัญหาการกระทำความรุนแรงและการล่วงละเมิดทางเพศต่อเด็ก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสถานศึกษา โดยได้เคยมีข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนรวมทั้งข้อเสนอแนะในการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือคำสั่ง กรณีปัญหาความรุนแรงทางเพศต่อเด็กนักเรียนโดยครูหรือบุคลากรทางการศึกษาไปยังรัฐบาลเมื่อปี 2563 และในปี 2564 ยังพบว่ามีกรณีการกระทำความรุนแรงและการล่วงละเมิดทางเพศในสถานศึกษาเกิดขึ้นหลายกรณี ดังปรากฏในรายงานผลการประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศไทย ประจำปี 2564 โดย กสม. ได้มีข้อเสนอแนะให้รัฐบาลยกระดับการแก้ไขปัญหาการกระทำความรุนแรงหรือล่วงละเมิดทางเพศต่อเด็กเป็นวาระเร่งด่วน และให้กระทรวงศึกษาธิการพิจารณาออกแนวทางและมาตรการเพื่อแก้ไขปัญหาการล่วงละเมิดทางเพศต่อเด็กอย่างเร่งด่วน อีกทั้งให้บูรณาการการทำงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การช่วยเหลือเยียวยาเด็กผู้เสียหายหรือได้รับผลกระทบ และดำเนินมาตรการให้สถานศึกษาเป็นสถานที่ปลอดภัยสำหรับเด็ก และดำเนินการให้เด็กที่ถูกล่วงละเมิดทางเพศสามารถกลับเข้าสู่ระบบการศึกษาได้อย่างเหมาะสม

กสม. มีความห่วงกังวลต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นอย่างยิ่ง แม้กระทรวงศึกษาธิการจะสั่งการให้ตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง รวมทั้งมีกลไกในการคุ้มครองสิทธิเด็ก อาทิ การจัดตั้งศูนย์ MOE SAFETY CENTER เพื่อจัดการปัญหาเกี่ยวกับความปลอดภัยให้กับนักเรียน แต่ยังไม่เพียงพอต่อการป้องกันแก้ไขปัญหาคสม. จึงขอเสนอมาตรการเพิ่มเติม เพื่อประโยชน์สูงสุดในการคุ้มครองสิทธิเด็ก ดังต่อไปนี้

1. กระทรวงศึกษาธิการ ต้องพัฒนาระบบฐานข้อมูลและมีมาตรการให้ผู้บริหารสถานศึกษาต้องรายงานข้อเท็จจริงกรณีเกิดการกระทำความรุนแรงหรือการล่วงละเมิดทางเพศต่อเด็กในสถานศึกษาภายใน 24 ชั่วโมง หากไม่รายงานหรือมีการปกปิดต้องมีมาตรการลงโทษ

2. สถานศึกษาต้องนำเด็กไปรับการตรวจร่างกายและเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมทันที โดยประสานความร่วมมือกับศูนย์พึ่งได้ (OSCC) ให้สหวิชาชีพเข้ามาร่วมในการสอบสวน ทั้งนี้ เพื่อให้สามารถดำเนินการช่วยเหลือเด็กที่ถูกกระทำหรือได้รับผลกระทบอย่างรวดเร็ว และป้องกันไม่ให้เกิดการกระทำซ้ำ

3. กระทรวงศึกษาต้องจัดให้มีระบบเฝ้าระวังการกระทำความรุนแรงหรือการล่วงละเมิดทางเพศต่อเด็กในสถานศึกษา โดยจัดการอบรมสร้างความตระหนัก ให้กับอาสาสมัครนักเรียนและครูเฝ้าระวังการกระทำความรุนแรงหรือการล่วงละเมิดทางเพศต่อเด็กในสถานศึกษา อย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง โดยประสานความร่วมมือกับหน่วยงานภาคประชาสังคมและภาคเอกชน

4. มีการติดตั้งกล้องวงจรปิดในสถานศึกษาเพื่อป้องปรามการกระทำความรุนแรงหรือการล่วงละเมิดทางเพศต่อเด็กในสถานศึกษา

5. กระทรวงศึกษาธิการควรแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ซึ่งเป็นผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ ด้านสิทธิเด็ก ร่วมเป็นกรรมการสอบข้อเท็จจริงในกรณีที่เกิดขึ้น เพื่อให้การตรวจสอบข้อเท็จจริงเป็นไปอย่างรอบด้าน

6. ทุกหน่วยงานไม่ควรนำเด็กที่เป็นผู้เสียหายและผู้กระทำความผิดมาแถลงข่าวหรือปรากฏตัวต่อหน้าสื่อ

ทั้งนี้ เพื่อให้การปกป้องและคุ้มครองสิทธิเด็กเป็นไปตามหลักการสิทธิมนุษยชน ข้อเสนอแนะของ กสม. และคณะกรรมการประจำอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก (CRC) กสม. จึงขอเรียกร้องให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามข้อเสนอข้างต้น โดยคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของเด็กเป็นสำคัญ

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

27 กันยายน 2565